

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. marts 2024
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Abdullahi Hassan Aden
Yarow
Sagsnr.: 2024-01989
Dok.: 3164496

Bilag til besvarelse af spørgsmål nr. 669 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

1. Terror og terrorlignende handlinger udgør de allervorreste forbrydelser mod det danske samfund. Det gælder også finansiering af terror, der er med til at holde terrororganisationer i live. Det er dybt beskæmmende, når personer er med til at finansiere terror, hvad enten det foregår på non-profitområdet eller på anden vis.

Vi kommer desværre nok ikke i en situation, hvor vi helt får bugt med terrorfinansiering, fordi området – ligesom al anden kriminalitet – udvikler sig løbende i takt med samfundsudviklingen. Derfor ser regeringen også løbende på, om myndighederne og den finansielle sektor har de rette værktøjer til at sætte ind.

Jeg forventer naturligvis, at myndighederne griber ind, hvis de måtte blive bekendt med lovovertrædelser. Af principielle grunde er jeg dog generelt meget tilbageholdende med at udtale mig om konkrete sager, der er eller kan komme under behandling hos myndigheder på Justitsministeriets område.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har forstået spørgsmålet således, at det vedrører antallet af sager, hvor Dansk Velgørenheds Halvmåne er anmeldt for overtrædelse af straffelovens § 114 b ved bl.a. at yde direkte eller indirekte økonomisk støtte til Hamas.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Det fremgår af straffelovens § 114 b, at den, som direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til, direkte eller indirekte tilvejebringer eller indsamler midler til eller direkte eller indirekte stiller penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a, straffes med fængsel indtil 12 år.

Rigspolitiet har foretaget et datatræk i politiets sagsstyringssystem (POLSAS) for perioden 1. januar 2023 til den 14. januar 2024 på gerningskoden vedrørende straffelovens § 114 b.

Afslutningsvis bemærkes, at opgørelsen er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem, ligesom der ikke er systemtekniske krav til anvendelsen af søgenøgler. Det skal samtidig bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, der kan ændre sig efter tidspunktet for opgørelsen som følge af opdateringer, efterregistreringer mv. i POLSAS.”

Videre har Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”For så vidt angår muligheden for domfældelse for terrorfinansiering efter straffelovens § 114 b, kan Rigsadvokaten generelt oplyse, at anklagemyndigheden ved afgørelsen af tiltalespørgsmålet i en konkret sag foretager en samlet vurdering af oplysningerne i den enkelte sag, herunder de afgivne forklaringer og tekniske beviser. Anklagemyndigheden vurderer herefter navnlig, om det skønnes at kunne bevises ud over enhver rimelig tvivl, at et strafbart forhold er begået, og at den sigtede har handlet med den fornødne tilregnelser (oftest forsæt) til den pågældende lovovertrædelse.

Vurderingen af, om der i situationen er det fornødne forsæt, er en konkret bevismæssig vurdering af alle omstændigheder i den enkelte sag, som i sidste ende foretages af domstolene.

For at en person kan straffes, er der en række betingelser, der skal være opfyldt. Først og fremmest skal der være begået et strafbart forhold, hvilket vil sige at en række momenter skal være til stede, der alle er kriminaliseret ved lov.

I forhold til straffelovens § 114 b, skal der være ydet direkte eller indirekte økonomisk støtte til, og/eller direkte eller

indirekte være tilvejebragt eller indsamlet midler til og/eller direkte eller indirekte være stillet penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for en person, gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114 eller § 114 a (terrorhandling).

Det er forudsat i de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2001-2002 (2. samling), tillæg A, L 35 som fremsat, s. 876, at det er strafbart at stille midler eller finansielle tjenesteydelser til rådighed ikke blot for en terrorgruppes ulovlige aktiviteter, men også for gruppens lovlige aktiviteter.

Der stilles ikke krav om, at pengene eller tjenesteydelserne direkte overdrages eller stilles til rådighed for gruppen, jf. ordene ”direkte eller indirekte”. Der kræves alene, at det i sidste ende er gruppen, der skal drage fordel heraf. Kan det ikke dokumenteres, at pengene rent faktisk når frem til gruppen, kan der eventuelt straffes for forsøg, hvis den tiltalte havde forsæt hertil.

Det er ikke tilstrækkeligt til domfældelse, at en organisation eller lignende er optaget på FN's eller EU's terrorliste. For at forholdet er omfattet af bestemmelsen, skal der føres bevis for, at sammenslutningen eller personen, der er ydet støtte til, begår eller har til hensigt at begå terror eller terrorlignende handlinger.

Bevisførelsen i en straffesag med finansielle spor adskiller sig principielt ikke fra øvrige straffesager. Det kan dog være vanskeligt at dokumentere finansielle transaktioner, idet penge ofte ikke kontooverføres direkte fra afsenderen til den endelige modtager, men i stedet kanaliseres gennem mellemmand og bankkonti i både ind- og udland, førend pengene når deres destination, ligesom det er vanskeligt at spore og dokumentere transaktioner med kontante midler og kryptovalutaer.

Det skal desuden bevises, at den eller de sigtede har handlet med den fornødne tilregnelser, hvilket vil sige, om den eller de sigtede har haft til hensigt at støtte en person, gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå terror i medfør af straffelovens § 114.”

Endelig har Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), der har oplyst følgende:

”Politiets Efterretningstjeneste (PET) yder løbende en indsats for at forebygge og bekæmpe terrorfinansiering på strategisk og taktisk niveau.

PET modtager fra Hvidvasksekretariatet, der hører under National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), alle underretninger med mistanke om terrorfinansiering fra underretningspligtige virksomheder og personer, jf. hvidvasklovens § 26. En underretning er ikke en anmeldelse af et strafbart forhold. Underretningerne indgår i PET’s samlede trussels- og risikobillede for terrorfinansiering. PET har endvidere et betydeligt efterretningsmæssigt udbytte af hvidvaskunderretninger med mistanke om terrorfinansiering, idet de både bidrager til det generelle efterretningsbillede, men også til PET’s konkrete viden om både kendte aktører, og personer og miljøer som ikke i forvejen er kendt af PET.

PET har den 8. januar 2024 udgivet en ny risikovurdering af terrorfinansiering i Danmark. Risikovurderingen er en del af PET's løbende indsats til bekæmpelse og forebyggelse af terrorfinansiering, der sker i samarbejde med en lang række myndigheder, brancheorganisationer og virksomheder på området i overensstemmelse med den nationale strategi for forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering for 2022-2025.

Udover PET’s behandling af de konkrete underretninger og sager med mistanke om terrorfinansiering gennemfører PET løbende en række forebyggende tiltag, herunder undervisning, foredrag og awareness for derved at minimere risikoen for terrorfinansiering. Risikovurderingen af terrorfinansiering fungerer som et fundament for sådanne aktiviteter og for en kontinuerlig dialog med myndighederne, underretningspligtige virksomheder og personer samt forskningssektoren.

Det fremgår bl.a. af risikovurderingen, at terrorfinansiering fra personer i Danmark primært tilgår militant islamistiske grupper i Syrien, Irak, Somalia og Tyrkiet samt i mindre grad bl.a. Palæstina. Det fremgår endvidere, at risikoen for terrorfinansiering på nonprofit-området er høj. Det skyldes, at der er netværk i Danmark med evne og vilje til at fremskaffe midler gennem bl.a. indsamlinger til støtte for terrorbevægelser eller til støtte for terrorlignende aktiviteter.

PET er opmærksom på risikoen for terrorfinansiering forbundet med indsamlinger og nødhjælpsarbejde. Kontanter udgør et højrisikoområde for terrorfinansiering, da kontanter er vanskelige at spore og forbundet med lav opdagelsesrisiko og lave omkostninger. Derudover vurderer PET, at kontanter er attraktive ved overførsel til konfliktzoner, da det ofte er

vanskeligt at overføre penge ved bankoverførsel. Det gør sig også gældende for nødhjælpsaktører, der kan have vanskeligt ved at overføre midler til partnere i eller tæt ved konfliktzoner.

Der ses i Norden relativt få domme for terrorfinansiering, men der har i Danmark i de senere år været rejst sigtelse i en række sager for overtrædelse af straffelovens § 114 b om terrorfinansiering. I flere af sagerne er der sket domfældelse. Det kan generelt være vanskeligt at dokumentere – og dermed bevise – de finansielle spor gennem eller til jurisdiktioner langt væk fra Danmark, ligesom forsættet til terrorfinansiering også kan være svært at bevise i forbindelse med en straffesag.

PET kan herudover ikke inden for rammerne af et folketingsspørgsmål give konkrete oplysninger om efterretningstjenestens arbejde, herunder om tilrettelæggelse af konkrete efterretnings- og efterforskningsindsatser samt spørgsmål om konkrete oplysninger, som PET måtte være i besiddelse af, herunder konkrete oplysninger om efterretningstjenestens kendskab til enkeltpersoner og enkeltsager.”